

da finder jeg det ganske ubetænkeligt at tiltræde det, hvis det ærede Thing maatte være af samme Mening. Forsaavidt det imidlertid gaaer ud paa, at de $\frac{4}{5}$ af Kjøbesummen skulle blive uopsigelige, ikke alene saalænge Kjøberen eller hans Enke besidder Gaarden, men endog i 30 Aar, saa er jeg ikke ganske uden Betænkelighed ved at tiltræde det; imidlertid vil jeg dog ganske henstille til Thinget, hvorvidt det vil vedtage dette Forslag eller ikke.

Tillisch: Forinden vi skride til Afstemning over dette Afsnit, vil jeg tillade mig endnu eengang at henlede det ærede Things Opmærksomhed paa, at der i § 2 indeholdes en Bestemmelse, som siges at følge af § 1, men hvortil der i den § 1, som igaar ved Afstemningen vedtoges, ikke findes det allermindste Spor. Det er nemlig den Bestemmelse, at vedkommende Fæster skal være berettiget til at fordrø sig sin Fæstegaard overdragen til Eiendommen. Det er en Bestemmelse, som jeg paa ingen Maade kan stemme for, og jeg vil derfor blot tillade mig kortelig at fremsætte de Grunde, hvorfor jeg mener ikke at kunne stemme derfor. Mine Grunde ere da følgende: At jeg efter min Anskuelse derved vilde bidrage til at bemyndige vedkommende Fæster til uden nogen skjellig Grund og uden nogen tilstrækkelig Anledning eensidig at bryde den Contract, som han frivillig har indgaaet i fuldkommen Overensstemmelse med den gjældende Lovgivning; at jeg derved vilde bidrage til, at bemyndige ham til at handle tværtimod vor Lovbogs Bestemmelser i 5—1—1 og 2; at jeg vilde bidrage til at give Bemyndigelse til et Eiendomsindgreb, hvortil der i hele vor Landbolovgivning ikke findes Noget, der i fjerneste Henseende kan sættes i Lighed dermed, og som paa det Bestemteste vilde stride imod vor Grundlov, som siger, at Eiendomsretten er ukrænkelig, og endelig fordi jeg derved vilde afsvige fra den Grundsatning, som hidtil er fulgt i den hele Landbolovgivning og som Lovgiveren selv klart og bestemt har udtalt i Forordningen af 8de Juni 1787, hvori han siger: „at han anseer Haandhævelsen af de Rettigheder, der tilkomme enhver af hans Undersaatter efter sin Forsatning for den tryk-

gæste og varigste Grundvold for den borgerlige Frihed og Sikkerhed“. Jeg vil dernæst tillade mig at opfordre den ærede Forslagsstiller her ligeoverfor, til at sætte os istand til at vide, hvad det er, vi her skulle stemme over, og jeg vil derfor opfordre ham til klart, tydeligt og bestemt og uden Omsvøb at sige os, hvad Meningen skal være med de Ord, at Fæstegaarden skal taxeres som en Fæstetvangen undergIVEN Eiendom, og hvad Mening han har med netop at fremhæve denne Egenkab ved Eiendommen for Taxationsmændene. Jeg vil opfordre ham til klart, tydeligt og bestemt at sige, om han dermed mener, at der ved Taxationsforretningen skal afdrages en saadan Brokdeel som den, han isølge sin Anskuelse af den paagjældende Lovgivning antager at tilkomme enten Fæsteren eller Staten. Jeg har den Overbeviisning, at han ikke vil forsvare en Sag, uden at han anseer den for at være god og retfærdig, og jeg nærer derfor ogsaa den Tillid til ham, at han aabent og ærligt vil besvare dette Spørgsmaal.

Ischering: Det er let gjort; Fæstegaarden skal taxeres, fordi den efter vor hele Tradition og Lovgivning ikke er nogen fuldstændig Eiendom for Godsseieren; det er en Eiendom med en Servitut, som det ligger i Statens Magt ved Lovgivningen at gjøre saa stor, som Staten vil; det er en ubegrændset Servitut, som Lovgivningen til forskjellige Tider har forandret, og jeg har den Overbeviisning, at Enhver, som skal oversætte en Indskrænkning i en Eiendom i Tal, han maa først spørge, hvad Heelheden er, og dernæst drage en Brok fra. Hvor stor denne Brok skal være, skal Løven og ikke jeg afgjøre. Det Dieblit det ærede Medlem kan skaffe mig kaldet ligeoverfor Taxationen af en Fæstegaard og til efter mit bedste Skjøn at sige, hvor stor den Andeel er, som skal fradrages; skal jeg ikke vige tilbage for at sige den; jeg antager den for temmelig stor og langt større, end den nogenstunde er bleven ansat; men jeg vilde under saadanne Omstændigheder ansætte den til det mindst Mulige. Jeg vil gjøre Alt, hvad der staaer i min Magt, for at forhindre, at de, som eie Fæstegods, skulle kunne benytte Tidernes Løb til at tilegne sig en større Værdi